

Research Paper

The Role of Sports Pattern in Explaining the Public Diplomacy of Iran**Maryam Hosseini Asgarabadi¹, Sedigheh Heydarinejad^{2*}, Seyed Hosein Marashian³, Farshad Roomi⁴**

1. Ph.D. Student of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
2. Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran (Corresponding Author)
3. Assistant Professor of Sport Management, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran
4. Assistant Professor of Political Science, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran

Received: 2020/02/19**Accepted:** 2021/05/30**Abstract**

This research was conducted with the aim of the role of sports pattern in explaining the public diplomacy of Iran. The present study was conducted within the framework of a qualitative approach, and the required data were collected using semi-structured interviews. The statistical population of this study were all experts in social participation in sport, including sports management professors (8 students), professors of international relations and political science (3 students), senior sports officials (3 people), and elite athletes (3 people). The sample method was snowballs mode. The method of data collection was based on previous studies and in-depth interviews. To assess credibility, transfer, and verifiability, they provided the participants with the findings of the research, and they examined the text of the theory and their views. The method used for reliability was an intra-subject agreement method. The average agreement within the subject was 0.73. Causal factors influencing the role of exercise in explaining Iranian public diplomacy included soft power, information and communication, the understanding and insight. Contextual factors included cast and learning, and intervention factors were effective environmental factors. Also, strategies affecting the role of sport in explaining Iranian public diplomacy included: Empowerment, communication networks and public propulsion, and finally the implications of the role of sport in explaining public diplomacy in Iran. They included economic function, cultural function, political function, and social development.

-
1. Email: hossenimaryam11@yahoo.com
 2. Email: heydari_s@scu.ac.ir
 3. Email: hmarashian@scu.ac.ir
 4. Email: farshadroomi@gmail.com

Keywords: Iran, International Relations, Public Diplomacy, Soft Power, Sports.

Extended Abstract

Background and Purpose:

The international community has an inseparable connection with sports in the modern world. International sport, with its great mechanisms and institutions, including the International Olympic Committee (211members) and FIFA (206members), has managed to surpass even the United Nations, and the success of a country in these events will result in global credibility. Using national and international champions is one of the ways in which government officials are trying to help positively portray their country's image (2). Today's world refers to sports, as a phenomenon that changes the political and economic environment (3). Studies show that the Iranian officials and decision makers see sports as a recreational phenomenon (4), and our politicians do not have any understanding about the status of sports in the country. In this regard, the present study has been conducted with the aim of modeling the role of sports in explaining the public diplomacy of Iran.

Materials and Methods:

The present study was conducted in a qualitative approach framework and using the grounded theory method. The required data were collected through semi-structured interviews (5). The statistical population consisted of experts in public and sports diplomacy including professors of sports management (eight people), professors of international relations and political science (three people), high-ranking sports officials (three people) and elite athletes (three people). The sampling method in this study was purposeful and advanced to the stage of theoretical saturation of concepts (interview with 17 people). In this research method, experiments and validation of no hypothesis are predetermined, and qualitative researchers assume the responsibility and role of data interpretation based on categorical repeatability and the higher frequency of categories and interpretations of what has been observed, heard and read. Narrative in qualitative research emphasizes on the accuracy of data (internal validity) rather than the meaning used in quantitative studies. If the interviewees confirm the findings of the research, one can be more confident about the validity of the research. In this regard, after each interview, the obtained model was presented to the interviewees up to that stage. In conducting qualitative studies, the researcher interprets the

subject matter and the reliability component refers to the repeatability range of research findings. So there is no need to create and present the traditional concept of reliability. In the present study, three interviews were selected from the interviews and one of the researchers coded it within a month. Considering that the total number of codes in these three interviews was equal to 19 and the number of agreements was equal to 7, according to the relationship, the percentage of agreement within the subject was calculated to be 0.73, which was deemed appropriate.

Findings:

Based on the findings of the semi-structured interview, the causal factors influencing the role of sports in explaining the public diplomacy of Iran are soft power, information and communication, and understanding and insight. International sports functioning as a source of soft power have turned it into a tool of public diplomacy. In the field of information and communication, we can also refer to information systems. Advances in communication, improving information systems and developing virtual systems have led to the information revolution. Along with the mentioned factors, the role of understanding and insight is also important. The underlying factors influencing the role of sports in explaining the public diplomacy of Iran are directing the actors and learning. In the category of directing the actors, the most important factor is the existence of appropriate citizenship culture. In addition to directing the actors, the issue of learning should also be acknowledged. According to the research findings, the intervening factors are environmental factors, which include technological, political, cultural and economic components. Also, strategies affecting the role of sports in explaining the public diplomacy of Iran are: Empowerment, communication networks and social stimuli. Empowerment can be done in two ways; one is the issue of legislation and the other is paying attention to the issue of education. But in addition to empowerment, we need to pay attention to communication networks. The interaction of sports organizations and the media providing sports information in different languages and strengthening the cyberspace in order to get acquainted with national sports, can be considered as a part of the solutions provided by new technologies. Further, in order to intercommunicate, the use of communication capacities emphasizes on public opinion polls and participation, and various communication channels should be taken into consideration. The ultimate solution is to use social stimuli. According to the research findings, the consequences of the role of sports in explaining the public diplomacy of Iran are economic function, cultural function, political function, and social development. The economic function of public diplomacy will use sports to develop sports tourism,

expand the export of sports services and products, encourage sports investment, strengthen sports infrastructure, and grow the domestic sports economy. Public diplomacy through sports also has a cultural function that deals with public awareness, preserving indigenous and sporting heritage, fighting extremism, reducing global violence, and strengthening the spirit of chivalry. Social consequences include the creation of social unity and social capital.

Conclusion:

In general, it can be concluded that in an era where there is this amount of negative propaganda against Iran in all subjects and matters and some ordinary people are affected by these processes, one of the best ways to change people's perceptions, which is a key element of public diplomacy, is to use sports. Sports can relieve tensions in foreign relations and support Iranian athletes so that they have a successful participation in international arenas and increase national pride and present a positive image of Iran to the world. Also, the components extracted in this study provide a new insight in establishing public diplomacy through the cooperation of sports organizations and the Ministry of Foreign Affairs with other executive bodies of the country in order to respond to the enemy's psychological war against the country and provide the ground for changing the views of people in other countries towards Iran.

Keywords: Iran, International Relations, Public Diplomacy, Soft Power, Sports.

References

1. Postlethwaite, V., & Grix, J. (2016). Beyond the acronyms: Sport diplomacy and the classification of the International Olympic Committee. *Diplomacy & Statecraft*, 27(2), 295-313.
2. Govindan, K., Azevedo, S. G., Carvalho, H., & Cruz-Machado, V. (2015). Lean, green and resilient practices influence on supply chain performance: interpretive structural modeling approach. *International Journal of Environmental Science and Technology*, 12(1), 15-34.
3. Levermore, R., & Beacom, A. (2012). Reassessing sport-for-development: Moving beyond 'mapping the territory'. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 4(1), 125-137.
4. Feizabadi, M. S., Khabiri, M., & Hamidi, M. (2013). The relationship between the success of countries at the Guangzhou 2010 Summer Asian Games and demographic factors. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 82, 369-374.
5. Strauss, A., & Corbin, J. (1990). *Basics of qualitative research*. Sage Publications.

الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران

مریم حسینی عسگر آبادی^۱، صدیقه حیدری نژاد^{۲*}، سیدحسین مرعشیان^۳، فرشاد رومی^۴

۱. دانشجوی دکترای مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۲. استاد مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران (نویسنده مسئول)

۳. استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۴. استادیار علوم سیاسی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۱۰

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۱۱/۳۰

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران انجام شده است. پژوهش حاضر در چارچوب رویکرد کیفی انجام شد و داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته جمع‌آوری شدند. جامعه آماری پژوهش، افراد متخصص و خبره در زمینه دیپلماسی عمومی و ورزش شامل اساتید مدیریت ورزشی (هشت نفر)، اساتید روابط بین‌الملل و علوم سیاسی (سه نفر)، مقامات عالی ورزش کشور (سه نفر) و ورزشکاران نخبه (سه نفر) بودند. روش انتخاب نمونه به شیوه هدفمند بود. روش جمع‌آوری داده‌ها به صورت مطالعه پژوهش‌های پیشین و مصاحبه عمیق و باز بود. برای سنجش اعتبار، انتقال و تأییدپذیری، یافته‌های پژوهش به مشارکت‌کنندگان ارائه شد. آن‌ها متن نظریه را مطالعه کردند و نظرهای آن‌ها اعمال شد. روش استفاده شده برای قابلیت اعتماد، روش توافق درون‌موضوعی بود. میانگین میزان توافق درون‌موضوعی برابر با ۰/۷۳ گزارش شد. براساس یافته‌های حاصل از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته، مهم‌ترین عوامل علی مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران شامل قدرت نرم، اطلاعات و ارتباطات، درک و بصیرت هستند. عوامل زمینه‌ای شامل بازیگردانی و یادگیری و عوامل مداخله‌گر مؤثر عوامل محیطی هستند. همچنین راهبردهای مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران عبارت‌اند از: توانمندسازی، شبکه‌های ارتباطی و پیشران‌های عمومی. همچنین پیامدهای نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران شامل کارکرد اقتصادی، کارکرد فرهنگی، کارکرد سیاسی و توسعه اجتماعی هستند.

واژگان کلیدی: ایران، دیپلماسی عمومی، قدرت نرم، روابط بین‌الملل، ورزش.

1. Email: hossenimaryam11@yahoo.com

2. Email: heydari_s@scu.ac.ir

3. Email: hmarashian@scu.ac.ir

4. Email: farshadroomi@gmail.com

مقدمه

تغییرات رویکردی در نظام بین‌الملل و مطرح‌شدن مؤلفه‌های جدید و تأثیرگذار در این عرصه موجب شده است تا کشورها برای پیشبرد هرچه‌بهتر منافع ملی خود ابزارها و سیاست‌های جدیدی را تعریف کنند و به کار ببرند. در گذشته، عمده ابزارهای دولت‌ها برای تحقق اهداف بین‌المللی‌شان، نیروی نظامی، ارتش، ریزنی‌ها و ایجاد اتحادها و ائتلاف‌های بین‌المللی بوده است. امروزه در کنار قدرت سخت مفهوم جدیدی به نام «قدرت نرم»^۱ ظهور کرده است که مبتنی بر ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی کشورهاست و بیشتر افکار عمومی کشورهای دیگر را به‌جای سیاست‌مداران و دولت‌های آن‌ها هدف قرار داده است و از طریق دیپلماسی عمومی^۲ در شکل‌های گوناگون دنبال می‌شود (صباغیان، ۲۰۱۵، ۱۳۴).

«دیپلماسی عمومی» در حوزل مطالعات بین‌الملل اصطلاحی است که در دهه ۱۹۶۰ عمده‌تاً برای توصیف دیپلماسی جدید بین‌المللی رایج شد. نخستین بار در سال ۱۹۵۶ در آمریکا، آدموند گولینون^۳، رئیس مدرسه حقوق و دیپلماسی فلچر^۴ در دانشگاه تافتز^۵، این اصطلاح را به کار برد. این اصطلاح عبارت است از ارتباطات معطوف به منافع ملی یک کشور از طریق ارتباط با مردم خارج از مرزهای جغرافیایی (یوسفی اردبیلی، ۲۰۱۸، ۵). مرکز مورو دیپلماسی عمومی را یکی از عوامل مؤثر بر نگرش-های عمومی برای شکل‌دهی و اجرای سیاست خارجی و شامل ابعادی از روابط بین‌الملل می‌داند که فراتر از دیپلماسی سنتی عمل می‌کند و عواملی نظیر شکل‌دهی به افکار عمومی در سایر کشورها، تعامل میان منافع گروه‌های خصوصی در کشوری دیگر، برقراری ارتباط میان ارتباطات‌گران نظیر دیپلمات‌ها و فرستادگان به خارج و بالاخره فرایندهای ارتباطات میان فرهنگی از جمله عناصر این دیپلماسی هستند (حسینی، ۲۰۱۳، ۷۰۲).

جوزف نای، دیپلماسی عمومی را ابزار قدرت نرم و مبتنی بر جاذبه‌هایی که برای جلب موافقت عمومی طراحی شده است، تعریف می‌کند. او دیپلماسی عمومی را به سه سطح تقسیم می‌کند: سطح اول، ارتباطات روزانه^۶ که چارچوب و زمینه تصمیم‌سازی سیاست داخلی و خارجی را تبیین می‌کند. در این سطح دولت‌ها باید بر تأثیر اقدامات خویش و آثار این اقدامات بر وجهه بین‌المللی کشور خود

1. Soft Power
2. public Diplomacy
3. Edmund Gullion
4. Fletcher
5. Tufts University
6. Daily Communications

واقف باشند؛ دومین سطح دیپلماسی عمومی، روابط راهبردی^۱ است. در این سطح پیام‌های راهبردی از طریق ابزارهای رسانه‌ای به مخاطبان خارجی انتقال داده می‌شود. مهم‌ترین مؤلفه در انتقال پیام‌های راهبردی، حفظ انسجام و استحکام استغ سومین سطح دیپلماسی عمومی، گسترش روابط بلندمدت^۲ با افراد کلیدی از راه اعطای بورس تحصیلی، تبادلات فرهنگی و دانشگاهی، آموزش، برگزاری همایش‌ها و دسترسی به مجاری ارتباطی است (نای^۳، ۲۰۰۴، ۵)؛ از این رو، هدف دیپلماسی عمومی، ترویج درک متقابل تبادل ایده‌ها، اطلاعات، ورزش، هنر و دیگر جنبه‌های فرهنگی در میان ملت‌ها و مردمان است؛ به سخن دیگر، دولت‌ها سعی دارند با استفاده از دیپلماسی عمومی افکار عمومی را با خود همراه کنند تا برای رسیدن به اهداف سیاست خارجی با مشکلات کمتری مواجه شوند (امیرتاش، ۲۰۰۵، ۴۵۱).

با توجه به تعاریفی که از دیپلماسی عمومی ارائه شده است، ورزش و رویدادهای ورزشی بین‌المللی می‌توانند یکی از عرصه‌های تحقق این دیپلماسی تلقی شوند. رویدادهای ورزشی توجه تعداد زیادی از مردم در کشورهای مختلف را به خود جلب کرده‌اند و پیام ساده و بسیار نمادین ارتباط این رویدادها با مسائل سیاسی بین‌المللی را به آن‌ها می‌رسانند (دونوس^۴، ۲۰۱۲، ۸)؛ از این رو، یکی از منابع قدرت نرم کشورها ورزش است. در این چارچوب، امروزه ورزش ارتباط نزدیکی با سیاست پیدا کرده و به یک موضوع روابط بین‌الملل تبدیل شده است. کارکردهای بین‌المللی ورزش به‌منزله یک منبع قدرت نرم، ورزش را به ابزار سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی تبدیل کرده است؛ به طوری که کشورها سعی دارند از ورزش به‌ویژه رشته‌هایی که بازتاب بین‌المللی دارند و نیز از رویدادهای بزرگ ورزشی مانند جام جهانی فوتبال یا بازی‌های المپیک فرصت‌سازی کنند و در راستای کسب ثروت و افزایش منزلت بین‌المللی خود از آن‌ها بهره‌مند شوند (صباغیان، ۲۰۱۵، ۱۳۵).

در سال‌های اخیر، دیپلماسی ورزش به‌عنوان زیرشاخه دیپلماسی عمومی توجه زیادی را به خود جلب کرده است. تاریخچه این موضوع به قرن نهم پیش از میلاد بازمی‌گردد. طی اولین جشنواره بازی‌های المپیک باستان، «آتش‌بس المپیک» یا همان اکچیریا^۵ توسط پادشاهان آن زمان امضا شد (گریس^۶، ۲۰۱۴، ۵۷۴). امروزه جامعه جهانی با ورزش پیوندی جدایی‌ناپذیر دارد. ورزش بین‌الملل با سازوکارها و نهادهای بزرگ خود از جمله کمیته بین‌المللی المپیک (۲۱۱ عضو) و فیفا (۲۰۶ عضو)

1. Strategic Relations
2. Long-Term Relations
3. Nye
4. Donos
5. Ekecheiria
6. Grix

توانسته است حتی از سازمان ملل متحد (۱۹۳ عضو) نیز پیشی بگیرد و موفقیت یک کشور در این رویدادها با اعتبار جهانی همراه باشد (پوستلویت و گریکس^۱، ۲۰۱۶، ۲۹۸).

رویدادهای ورزشی به‌طور کلی و ورزش‌های بین‌المللی به‌طور خاص، در چارچوب راهبردهای گسترده مدیریت افکار عمومی توسط دولت‌ها نقش مهمی در تجهیز منابع قدرت نرم نهفته‌شده در ارزش‌ها، فرهنگ و سیاست دارند. رقابت‌های بزرگ ورزشی فرصت‌های گسترده‌ای برای تحقق اهداف دیپلماسی عمومی کشورها ارائه می‌کنند. این رخدادها ورزشی توجه تعداد زیادی از مردم در کشورهای گوناگون را به خود جلب کرده‌اند و پیام ساده و به‌شدت نمادین ارتباط این رویدادها با مسائل سیاسی بین‌المللی را به آن‌ها می‌رسانند. رویدادهای ورزشی از طریق عناصر ناسیونالیستی مشهود (پرچم، یونیفرم‌های ورزشی و موارد مشابه آن‌ها) و نیز با فراهم کردن فرصت مشابه برای تبلیغات و تحلیلگران به‌منظور آزمون دستاوردهای فردی یا ملی، عرصه نمایش بزرگ برای رهبران سیاسی به‌منظور رقابت‌های جهانی فراهم می‌کنند. اهمیت ورزش‌های بین‌المللی برای اعمال دیپلماسی عمومی، در توانایی این رویدادها برای جلب توجه جهانی نهفته است (دنوس، ۲۰۱۲، ۱۲). ازجمله شیوه‌هایی که دولت‌مردان در عرصه بین‌المللی و جهانی تلاش دارند برای مثبت نشان دادن تصویر کشور خود از آن کمک بگیرند، استفاده از قهرمانان و نخبگان ورزشی ملی است. به‌طور مختصر چهار دلیل برای ورود ورزش به دیپلماسی و روابط بین‌الملل وجود دارد:

۱- ورزش می‌تواند صدای یک ملت را رساتر به گوش سایر سیاست‌مداران برساند و نقش مکمل برای سیاست‌های یک دولت داشته باشد؛

۲- رویدادهای بزرگ ورزشی برای ملت میزبان، فرصت‌های مهم دیپلماتیک عمومی را مهیا می‌کنند. میزبانی یک رویداد بین‌المللی دلیلی بر تأیید شهروندی بین‌المللی خوب مردمان آن کشور است؛

۳- دولت‌ها به ورزش به‌عنوان پدیده‌ای اضافی نگاه نمی‌کنند؛

۴. تعاملات دیپلماسی ورزش مسیری نرم برای کشف تغییرات سیاسی محتمل است. آن‌ها مسیرهای جایگزین را برای گفت‌وگو میان ملل و افراد ناآشنا ایجاد می‌کنند و در مواردی ابزاری برای تحرک یا تنبیه یک ملت هستند (گویندا^۲، آزدو، کاروالیو و کروز-ماچادو، ۲۰۱۵، ۲۰)؛ به این ترتیب، ورزش حوزه مطالعاتی مهمی برای جامعه جهانی به شمار می‌رود. از یک سو، نقش آن در تحکیم روابط میان کشورها و از سوی دیگر، نقش ابزاری این پدیده برای سنجش و مقایسه کشورها با یکدیگر

1. Postlethwaite & Grix
2. Govindan

موجب شده است تا امروزه پژوهشگران از ورزش به عنوان مؤلفه‌ای جدانشدنی از تمامی ارتباطات و تعاملات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورهای مختلف جهان یاد کنند (فیض‌آبادی، ۲۰۱۳، ۳۷۱). ورزش کیفیتی بدون مرز دارد و تمامی حکومت‌ها به آن علاقه‌مندند. در حالی که ژرمن‌ها، آمریکایی‌ها و ژاپنی‌ها رهبران این حوزه‌اند، سایر کشورها سعی می‌کنند از آنان پیروی کنند. دیپلماسی ورزش به فهم بهتر روابط بین‌الملل و دوستی میان ملت‌ها کمک می‌کند و کلیشه و تعصب را می‌زداید. ورزش، ابزاری «کم‌خطر، کم‌هزینه و پرمحتوا» برای فعالیتهای دیپلماتیک است (موری و پیگمن^۱، ۲۰۱۴، ۱۱۱۵). دنیای امروز از ورزش و به‌ویژه ورزش حرفه‌ای به‌عنوان پدیده‌ای در جهت تغییر محیط سیاسی و اقتصادی یاد می‌کند (لیور مور و بکام^۲، ۲۰۱۲، ۱۳۰). گریکس و هولیهان^۳ (۲۰۱۴) با بررسی برزیل و هند به‌عنوان دو قدرت اقتصادی نوظهور معتقد هستند که برزیل با میزبانی جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۱۴ و بازی‌های المپیک در سال ۲۰۱۶ و هندوستان از طریق میزبانی بازی‌های کشورهای مشترک‌المنافع در سال ۲۰۱۰ توانستند وجهه و اعتبار بین‌المللی خود را تقویت کنند. همچنین کشورهای کوچک حوزه خلیج فارس مانند قطر (میزبان جام جهانی فوتبال در سال ۲۰۲۲) و بحرین (میزبان مسابقات فرمول یک) نیز توانستند از ورزش به‌عنوان ابزاری برای مطرح‌شدن خود در جهان استفاده کنند.

یافته‌های پژوهش میشل^۴ (۲۰۱۷) با عنوان «دیپلماسی ورزش نروژ» نشان داد این کشور با وجود داشتن دارایی‌های نسبتاً محدود از لحاظ قدرت نرم و جمعیتی کم، به ایجاد نام تجاری بین‌المللی موفق شده است. نروژ استراتژی دیپلماسی عمومی خود را که در حال حاضر عمدتاً بر ترویج صلح، ارزش‌های دموکراتیک، زندگی پایدار و منابع طبیعی نروژی تمرکز دارد، تنظیم کرده است. نروژ از طریق توسعه ورزش، برگزاری مسابقات ورزشی و حفظ برتری در ورزش‌های بین‌المللی باعث توسعه دیپلماسی عمومی خود شده است. میلمو^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی با عنوان «نقش روابط دوجانبه ورزشی در روابط بین‌الملل آفریقا: کنیا» نشان داد که دیپلماسی ورزشی می‌تواند در دستیابی به منافع ملی استفاده شود و به‌عنوان بخشی از ایجاد هویت برای یک کشور شناخته شود. در پژوهش وی به مفهوم سفیران ورزشی تأکید شده و بیان شده است که تصویرسازی مثبت از طریق ورزش استراتژی مؤثری برای جذب سرمایه‌گذاران است که در مراحل اولیه تصمیم‌گیری قرار دارند. این مطالعه توصیه می‌کند

1. Murray & Pigman
2. Levermore & Beacom
3. Grix & Houlihan
4. Michal
5. Milimu

که دولت حاکم برای ادامهٔ مبارزات انتخاباتی کنیا از دیپلماسی ورزشی در راستای منافع ملی در آفریقا و در سطح جهانی استفاده کند. پیگمن^۱ (۲۰۱۵) نشان داد که ورزش می‌تواند ابزاری نرم برای دنبال کردن سیاست‌های کشورها باشد. همچنین پیگمن (۲۰۱۴) در پژوهشی با عنوان «ورزش بین‌الملل و بعد عمومی دیپلماسی: دولت‌ها، فدراسیون‌های ورزشی و جامعهٔ جهانی» ضمن بررسی مفهوم رقابت‌های بین‌المللی ورزشی به‌عنوان بازیگران دیپلماتیک از زمان المپیا باستان، از تیم‌های حاضر در این رویدادها به‌عنوان نمایندهٔ همهٔ مردم و دولت‌ها یاد کرد. کاسترو^۲ (۲۰۱۳) در پژوهشی با عنوان «دیپلماسی بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ و جام جهانی فیفا ۲۰۱۴: راهبرد برزیل برای پیروزی بر قلوب و اذهان از طریق ورزش و فوتبال»، کسب مقام‌های مختلف قهرمانی کشور برزیل در سال‌های اخیر و میزبانی بازی‌ها و رویدادهای مختلف ورزشی مانند جام کنفدراسیون‌های فیفا (۲۰۱۳)، بیستمین قهرمانی دوندگان حرفه‌ای جهان (۲۰۱۳)، جام جهانی فوتبال (۲۰۱۴)، بازی‌های المپیک و پارالمپیک (۲۰۱۶)، پانزدهمین دورهٔ بازی‌های پان آمریکن و پاراپان آمریکن (۲۰۰۷)، پنجمین دورهٔ بازی‌های نظامی (۲۰۱۱) را موجبات افزایش قدرت هوشمندانهٔ این کشور می‌داند.

در پژوهشی جوادی‌پور و راسخ (۲۰۱۹) به بررسی نقش ورزش و توسعهٔ دیپلماسی ورزشی در پیشبرد سیاست‌های فرهنگی-اجتماعی و روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران پرداختند. آن‌ها به چالش‌ها و ضعف‌های مختلف شامل نبود خط‌مشی‌های روشن و شفاف، نبود آگاهی و دانش لازم در این زمینه، شناسایی‌نشدن ظرفیت‌های بالقوهٔ دیپلماسی فرهنگی-ورزشی اشاره کردند. آن‌ها انجام‌دادن اقداماتی را در زمینهٔ تحقق اهداف دیپلماسی ورزشی از طریق میزبانی رویدادهای بین‌المللی، حضور در مسابقات بین‌المللی، اعزام مربیان و ورزشکاران، بسترسازی در رسانهٔ ملی، استفاده از ستارگان و نخبگان ورزشی و عضویت هدفمند در مجامع بین‌المللی پیشنهاد کردند. همچنین فیض‌آبادی (۲۰۱۹) در مطالعهٔ تطبیقی دیپلماسی ورزش در توسعهٔ روابط خارجی ایران و کشورهای منتخب نشان داد که تصمیم‌گیران سیاسی ایران به ورزش به‌عنوان پدیده‌ای تفریحی می‌نگرند. در مجموع، مسلم است که ورزش به اهرمی قدرتمند در راستای گسترش دیپلماسی و نشان‌دادن چهرهٔ کشورها تبدیل شده است. با مطالعهٔ پیشینه پژوهش به‌خوبی روشن است که سال‌های زیادی از توجه کشورهای توسعه‌یافته به اهمیت ورزش و به‌کارگیری آن در حوزهٔ دیپلماتیک می‌گذرد، اما به نظر می‌رسد در استراتژی‌های وزارت خارجهٔ ایران، به ورزش به‌عنوان ابزاری ارزشمند برای توسعهٔ دیپلماسی عمومی کم‌توجهی شده، اهدافی شفاف، برنامه و ساختار مناسب و شایسته در نظر گرفته نشده و همچنین از ظرفیت‌های

1. Pigman
2. Castro

ورزشی موجود در توسعه ارتباطات بین‌المللی و دیپلماسی عمومی استفاده نشده است. آنچه تاکنون انجام شده، بیشتر به دلیل علایق و سلیقه‌های برخی افراد بوده است. در واقع، هنوز سیاست‌مداران ما باوری از جایگاه ورزش در کشور ندارند و بسیاری از آن‌ها از ورزش اطلاعات کامل ندارند.

در راستای پژوهش‌های ارزنده‌ای که در این زمینه انجام شده است، در پژوهش حاضر قصد بر آن است تا دیپلماسی عمومی ایران از طریق ورزش در ابعاد گوناگون ارزیابی شود. با توجه به اهمیت دیپلماسی عمومی و نقش ورزش به‌عنوان ابزاری برای رسیدن به این نوع دیپلماسی، تعداد محدود پژوهش‌ها در این زمینه و نیز رسیدن به دیدگاهی جامع، پژوهش حاضر با هدف واکاوی الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران انجام شد. پژوهشگر مطالعه حاضر امیدوار است نتایج این پژوهش بتواند در راستای تدوین سیاست‌گذاری‌های ایران در زمینه ورزش به‌عنوان ابزار دیپلماسی عمومی مفید باشد تا ضمن تبیین جایگاه ورزش در توسعه تعاملات امروز جامعه جهانی، مؤلفه‌های شکل‌دهنده ورزش در دیپلماسی عمومی را کشف کند، توجه تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران سیاسی ایران را به مقوله ورزش به‌عنوان ابزاری دیپلماتیک جلب کند و دست‌اندرکاران را در برنامه‌ریزی بلندمدت و راهبردی در تمام جنبه‌های ورزش یاری رساند.

روش‌شناسی پژوهش

این مطالعه از نوع کیفی بود و به روش پژوهش داده‌بنیاد انجام شده است. جامعه آماری به‌صورت هدفمند از میان اعضای نخبگان، متخصصان و سیاست‌گذاران در حوزه ورزش انتخاب شدند. نمونه آماری شامل اساتید حوزه مدیریت ورزشی (هشت نفر)، حوزه روابط بین‌الملل و علوم سیاسی (سه نفر)، مدیران سطح عالی در وزارت ورزش و جوانان (سه نفر) و ورزشکاران نخبه جهانی (سه نفر) بودند که در مصاحبه کیفی شرکت کردند. روش نمونه‌گیری در این پژوهش، هدفمند بود و تا مرحله اشباع نظری مفاهیم ادامه یافت (درمجموع مصاحبه با ۱۷ نفر انجام شد). ابزار جمع‌آوری داده‌ها در این پژوهش مصاحبه‌های کیفی نیمه‌ساختاریافته (باز و انعطاف‌پذیر) بود. در این روش پژوهش، آزمایش و اعتبارسنجی هیچ فرضیه‌ای از پیش تعیین نمی‌شود و پژوهشگران کیفی، مسئولیت و نقش تفسیر داده‌ها مبتنی بر تکرارپذیری مقوله‌ای و بسامد بیشتر مقولات و تفسیر دیده‌ها، شنیده‌ها و خواننده‌ها را بر عهده می‌گیرند. روایی در پژوهش کیفی، بیشتر بر صحت داده‌ها (روایی درونی) تأکید دارد تا معنایی که در مطالعات کمی به کار می‌رود. اگر مصاحبه‌شوندگان (مشارکت‌کنندگان در پژوهش) یافته‌های پژوهش را تأیید کردند، می‌توان به روایی پژوهش اطمینان بیشتری حاصل کرد. گفتنی است، پس از اجرای هر مصاحبه، الگوی به‌دست‌آمده تا آن مرحله ارائه شد و در صورتی که

مصاحبه‌شونده نکاتی درباره الگو داشت، بحث می‌شد. این کار پس از انجام شدن مصاحبه صورت گرفت تا مصاحبه خالی از هرگونه پیش‌فرض و جهت‌گیری انجام شود. از آنجاکه مؤلفه پایایی به گستره تکرارپذیری یافته‌های پژوهش اشاره دارد و در انجام دادن مطالعات کیفی، پژوهشگر به تفسیر موضوع مطالعه شده می‌پردازد، به ایجاد و ارائه مفهوم سنتی پایایی نیاز نیست. در پژوهش حاضر سه مصاحبه از میان مصاحبه‌ها انتخاب شد و یکی از پژوهشگران به مدت یک ماه آن‌ها را کدگذاری کرد. نتایج نشان داد که تعداد کل کدها در این سه مصاحبه برابر با ۱۹ مورد و تعداد توافق برابر با ۷ بود. بنا بر رابطه، درصد توافق درون‌موضوعی برابر با ۷۳٪ محاسبه شد، که مناسب است (جدول ۱).

جدول ۱- درصد توافق درون‌موضوعی

Table 1- Percentage of Intra-Thematic Agreement

پایایی Reliability	تعداد توافق Number of Agreements	تعداد کل کدها Total Number of Codes	شماره مصاحبه Interview Number
0.80	2	5	3
0.66	2	6	7
0.75	3	8	12
0.73	7	19	Total مجموع

نتایج

در جدول شماره (۲) اطلاعات جمعیت‌شناختی مصاحبه‌شوندگان ارائه شده است.

جدول ۲- اطلاعات جمعیت‌شناختی نمونه پژوهش

Table 2. Demographic Information of the Research Sample

درصد فراوانی Frequency	فراوانی Abundance	ویژگی‌های جمعیت‌شناختی Demographic Characteristics	متغیر Variable
0.82	14	مرد Man	جنسیت Gender
0.18	3	زن Female	
0.18	3	کارشناسی ارشد Masters	تحصیلات Education
0.82	14	دکتری Ph. D.	

0.46	8	استاد دانشگاه علوم ورزشی Professor of the University of Sports Sciences	
0.18	3	مقامات عالی ورزش کشور The country's top sports officials	
0.18	3	استاد دانشگاه در حوزه روابط بین الملل و علوم سیاسی	تخصص Expertise
0.18	3	Professor, University of International Relations and Political Science ورزشکاران نخبه Elite athletes	

پژوهشگر در مرحله کدگذاری باز و با کدگذاری براساس پاراگراف، ۱۲۲ مفهوم اولیه را استخراج کرد. بعد از ویرایش، ۱۰۹ مفهوم اولیه به عنوان مفاهیم نهایی استخراج شدند که این کدهای اولیه در جدول شماره (۳) نشان داده شده‌اند.

جدول ۳- مفاهیم تولیدشده در مرحله کدگذاری باز نظریه داده بنیاد

Table 3- Concepts Generated in the Open Coding Stage of Data Foundation Theory

حضور در کنفرانس‌های بین‌المللی Attending International Conferences	ابزار ترویج قدرت Power Promotion Tools
حضور در نشست‌های تخصصی ورزشی Attend Specialized Sports Meetings	احترام به افکار مردم Respect for People's Opinions
حضور گروه‌های غیر دولتی Presence of Non-Governmental Groups	ارتقای جامعه‌پذیری افراد Promoting the Socialization of People
حفظ میراث بومی و ورزشی Preservation of Indigenous and Sports Heritage	ارتقای فرهنگ شفافیت سیاست‌گذاری Promoting a Culture of Policy Transparency
حل اختلافات قومی Resolving Ethnic Disputes	ارتقای فرهنگ مسئولیت‌پذیری Promoting a Culture of Responsibility
حل اختلافات مذهبی Resolving Religious Disputes	از بین بردن موانع توسعه کشورها Removing Obstacles to the Development of Countries
حمایت از محیط‌زیست Environmental Protection	استفاده از ظرفیت‌های ارتباطی Use of Communication Capacities
داتشن صداقت عمومی دولت‌ها The Definition of Public Honesty of Governments	اطلاع‌رسانی دوطرفه سیاسی-ورزشی Bilateral Political-Sports Information

در اختیار قراردادن اطلاعات ورزشی به زبان‌های مختلف	اعتبارسازی در مجامع بین‌المللی
Provide Sports Information in a Variety of languages	Instrumentation in International Forums
دفاع از گروه‌های تحت ستم	افزایش ارتباطات بین‌المللی
Defending Oppressed Groups	Increase International Communication
دوری از تکبر و دوستی با مردم	اقدامات رسانه‌ای علیه دولت
Avoid Arrogance and Friendship with People	Media Actions Against the Government
رشد اقتصاد داخلی ورزش	انتقال مفاهیم اخلاقی
The Growth of the Domestic Sport Economy	Transmission of Moral Concepts
روابط اجتماعی	ایجاد سرمایه اجتماعی
Community Relations	Creating Social Capital
روابط بین نهادهای فرهنگی و آموزشی	آگاهی از میزان تأثیرگذاری افراد بر تحولات بین‌المللی
Relations Between Cultural and Educational Institutions	Awareness of the Impact of Individuals on International Developments
روحیه کار گروهی	آمادگی افکار عمومی برای درک رخدادهای سیاسی
The Spirit of Teamwork	Preparing Public Opinion to Understand Political Events
سرعت زیاد تحولات فناورانه	آموزش و تقویت مفاهیم مرتبط با دیپلماسی عمومی از طریق ورزش
High Speed of Technological Developments	Teach and Reinforce Concepts Related to Public Diplomacy Through Sport
سرعت گسترش اطلاعات و اخبار	بازنگری آیین نامه‌های اجرایی نهادهای ورزشی
The Fast Spread of Information and News	Review of Executive Regulations of Sports Institutions
سیاست‌های ورزشی جذاب	افزایش توان تجزیه و تحلیل افراد
Attractive Sports Dolicies	Increasing the Ability to Analyze People
شرط‌بندی در ورزش	برجسته‌سازی توان اقتصادی
Betting on Sports	Highlighting Economic Power
شکوفایی اقتصادی	برگزاری جلسات هم‌اندیشی بین وزارتخانه‌های مرتبط
Economic Prosperity	Holding Symposiums Between Relevant Ministries
شور و اشتیاق ملی	برندسازی ملی
National Passion	National Branding
صلح و دوستی	بسترسازی مشارکت مردمی
Peace and Friendship	Laying the Groundwork for Popular Participation

طرفداری از ارزش‌های جهانی Advocacy of Universal Values	بهبود سیستم‌های اطلاع‌رسانی Improving Information Systems
طرفداری از برابری اجتماعی Advocacy of Social Equality	بهبود فرهنگ پاسخگویی Improving the Culture of Accountability
غرور ملی National Pride	بهبود فرهنگ عمومی تماشاچیان ورزشی Improving the General Culture of Sports Spectators
کانال‌های متعدد ارتباطی Multiple Communication Channels	بهبود وضعیت شغل Improving Job Status
کاهش خشونت جهانی Reducing Global Violence	پاسخگویی در برابر مردم Accountability to the People
کاهش خشونت جهانی Reducing Global Violence	پدیدارشدن موضوعاتی با ماهیت فراملی The Emergence of Issues of a Transnational Nature
کاهش رقابت‌های بین‌نژادی Reduce Interracial Competition	پراکندگی منابع خبری Scattering of News Sources
کاهش کلیشه‌های سیاسی Reducing Political Stereotypes	پویایی جامعه Community Dynamics
کسب ثروت Gaining Wealth	پیشبرد صلح Promoting Peace
کمک به ثبات اقتصادی Contribute to Economic Stability	پیشرفت در زمینه ارتباطات Advances in Communications
گسترش روابط افراد مهم دولت‌ها Expanding the Relationships of Important People in Governments	پیوند فکری و اجتماعی آحاد مردم Intellectual and Social Bond of Individuals
مبارزه با افراط‌گرایی Fight Against Extremism	تأکید بر حقوق بشر Emphasis on Human Rights
مبارزه با انزوای سیاسی Fighting Political Isolation	تأکید بر نظرخواهی و مشارکت مردم Emphasis on Public Opinion Polls and Participation
مشارکت افراد در تصمیم‌گیری Involvement of individuals in decision making	تبادل اطلاعات ورزشی و تسهیم تجارب Exchange Sports Information and Share Experiences
مشارکت در فعالیت سازمان ملل Participation in the Activities of the United Nations	تبادل فرهنگ‌های بومی Exchange of Indigenous Cultures
مشروعیت‌بخشی به اهداف نامشروع Legitimize Illegitimate Goals	تحریم‌های علیه ایران Sanctions Against Iran

معرفی دیپلماسی عمومی از طریق ورزشی به صورت فراحکومتی	تدوین برنامه‌های راهبردی در ارتقای دیپلماسی عمومی از طریق ورزش
Introducing Public Diplomacy Through Sports in a Supranational Way	Develop Strategic Plans for Promoting Public Diplomacy Through Sport
مقبولیت سیاسی دولت	ترغیب سرمایه‌گذاری ورزشی
Political Acceptance of the Government	Encouraging Sports Investment
منزلت بین‌المللی	تظاهرات سیاسی در ورزش
International Status	Political Demonstrations in Sports
نمایش استقلال ملی	تعامل سازمان‌های ورزشی و رسانه‌ها
Demonstration of National Independence	Interaction of Sports Organizations and Media
وجود ابزارهای پیشرفته اطلاع‌رسانی	تعهد اجتماعی
Existence of Advanced Information Tools	Social Commitment
وجود فناوری‌های نوین	تقویت روحیه جوانمردی
Existence of New Technologies	Strengthen the Spirit of Chivalry
وجود و توسعه شبکه‌های برخط	تقویت زیرساخت‌های ورزشی
Existence and Development of Online Networks	Strengthening Sports Infrastructure
وحدت اجتماعی	تقویت فضای مجازی در راستای آشنایی با ورزش ملی
Social Unity	Strengthen Cyberspace in Order to Get Acquainted With National Sports
ورزش به‌عنوان ابزار انتقام جویی	تقویت مفهوم شهروند بین‌المللی در ورزش
Exercise as a Tool of Revenge	Strengthening the Concept of International Citizenship in Sports
ورزش منبع کارهای غیر اخلاقی	تنظیم سند همکاری بین وزارت ورزش و وزارت امور خارج
Exercise is the Source of Immoral Work	Preparation of a cooperation document between the Ministry of Sports and the Ministry of Foreign Affairs
وقوع انقلاب اطلاعات	توازن بین منابع
Occurrence of the Information Revolution	Balance Between Resources
هماهنگی بین سیاست‌های کشور و سیاست‌های عمومی	توسعه چندگانه ملت‌ها
Coordination Between Country Policies and Public Policies	Multiple Developments of Nations
هم‌راستا کردن بخش‌های خصوصی و دولتی در ورزش	توسعه سیستم‌های مجازی
	Development of Virtual Systems

Aligning the Private and Public Sectors in Sports	
همکاری با دیگران Collaborate With Others	توسعه صادرات خدمات و محصولات ورزشی Export Development of Sports Services and Products
همگرایی سیاسی از طریق انعکاس رسانه‌ای ورزش Political Convergence Through Sports Media Coverage	توسعه گردشگری ورزشی Development of Sports Tourism
هنجارپذیری Normativeness	توسعه و نوسازی دولت‌ها Development and Modernization of Governments
یادگیری فرهنگ مشارکت عمومی Learn the Culture of Public Participation	ابزار ترویج قدرت Power Promotion Tools

در مرحله اول کدگذاری تلاش بر این بوده است تا نکات کلیدی و مورد تأکید مصاحبه‌شوندگان استخراج شود که در نهایت پژوهشگر، پس از حذف موارد مشابه به ۱۰۹ مفهوم رسید (جدول ۳). در مرحله کدگذاری مفهومی، مقوله‌های عمده براساس ابعاد دسته‌بندی شدند. در این مرحله، مفاهیم تولیدشده به صورت منطقی و تحلیلی به دنبال هم فهرست‌وار آورده شد. کدهای به دست آمده در مرحله اول در قالب ۲۹ مفهوم انتزاعی‌تر کدگذاری شدند. همچنین مفاهیمی که در مرحله کدگذاری اولیه استخراج شدند، برای تشکیل مقوله‌های عمده در مرحله کدگذاری متمرکز یا ثانویه، دوباره تجزیه و تحلیل شدند. نتیجه این تحلیل، تولید ۱۳ مقوله عمده بود. این موارد به همراه هر کدام از مفاهیم ریزمفاهیم مرتبط در جدول (۴) ارائه شده است.

جدول ۴- نحوه شکل‌گیری مفاهیم و مقولات به دست آمده از نظریه داده‌بنیاد

Table 4- How the Concepts and Categories Derived from the Data Theory of the Foundation are Formed

مقولات جزئی Minor Categories	مفهوم‌ها Concepts	کدهای باز Open Source
		رقابت‌های ورزشی پرطرفدار Popular Sports Competitions
قدرت نرم Soft Power	سیاست‌ها Politics	کسب اعتبار و افتخار در افکار عمومی Gain Credibility and Honor in Public Opinion
		ارتقای تصویر و منزلت بین‌المللی Promoting International Image and Prestige
		توازن بین منابع Balance Between Resources

همکاری با دیگران Collaborate With Others پیشبرد صلح Promoting Peace تأکید بر حقوق بشر Emphasis on Human Rights بسترسازی مشارکت مردمی Laying the Groundwork for Popular Participation	ارزش‌های بنیادین Fundamental Values	
طرفداری از ارزش‌های جهانی Advocacy of Universal Values مشارکت در فعالیت سازمان ملل Participation in the Activities of the United Nations طرفداری از برابری اجتماعی Advocacy of Social Equality حمایت از محیط‌زیست Environmental Protection	تصویرسازی Illustration	
پیشرفت در زمینه ارتباطات Advances in Communications بهبود سیستم‌های اطلاع‌رسانی Improving Information Systems توسعه سیستم‌های مجازی Development of Virtual Systems وقوع انقلاب اطلاعات Occurrence of the Information Revolution	سیستم‌های اطلاعاتی Information Systems	اطلاعات و ارتباطات Information and Communication
وجود فناوری‌های نوین Existence of New Technologies وجود و توسعه شبکه‌های بر خط Existence and Development of Online Networks وجود ابزارهای پیشرفته اطلاع‌رسانی Existence of Advanced Information Tools	تنوع زیرساخت‌ها Diversity of Infrastructures	
افزایش توان تجزیه و تحلیل افراد Increasing the Ability to Analyze People کاهش رقابت‌های بین نژادی Reduce Interracial Competition دفاع از گروه‌های تحت ستم	آگاهی اجتماعی Social Awareness	درک و بصیرت Understanding and Insight

Defending Oppressed Groups آگاهی از میزان تأثیرگذاری افراد بر تحولات بین‌المللی		
Awareness of the Impact of Individuals on International Developments		
کاهش خشونت جهانی		
Reducing Global Violence		
از بین بردن موانع توسعه کشورها		
Removing Obstacles to the Development of Countries		
توسعه چندگانه ملت‌ها	آگاهی سیاسی	
Multiple Developments of Nations	Political Awareness	
پاسخگویی در برابر مردم		
Accountability to the People		
پدیدار شدن موضوعاتی با ماهیت فراملی		
The Emergence of Issues of a Transnational Nature		
آشنایی با فرهنگ کار و مهارت گروهی		
Familiarity With the Work Culture and Team Skills		
شناخت آداب و رسوم و ارزش‌های ورزشکاران و تماشاگران		
رقیب		
Recognize the Customs and Values of Rival Athletes and Spectators	فرهنگ شهروندی	
کاهش تضادها و تنش‌ها	Citizenship Culture	
Reduce Conflicts and Tensions		
تقویت فرهنگ هم‌زیستی میان انسان‌ها		
Strengthening the Culture of Coexistence Between Human Beings		بازیگردانی
صلح و توسعه دوستی بین ملت‌ها		Acting
Peace and the Development of Friendship Between Nations		
تقویت فرایند دولت-ملت‌سازی		
Strengthening the Government-Nation-Building Process		
اتحاد و همبستگی ملی	همگرایی سیاسی	
National Unity and Solidarity	Political Convergence	
وحدت در بین اقلیت‌ها		
Unity Among Minorities		
بسیج احساسات جمعی شهروندان		

Mobilize the Collective Feelings of Citizens حضور در نشست‌های تخصصی ورزشی Attend Specialized Sports Meetings حضور در کنفرانس‌های بین‌المللی Attending International Conferences تبادل اطلاعات ورزشی و تسهیم تجارب Exchange Sports Information and Share Experiences	اطلاع‌یابی Information	یادگیری Learning
High Speed of Technological Developments سرعت زیاد تحولات فناوریانه The Fast Spread of Information and News سرعت گسترش اطلاعات و اخبار Scattering of News Sources پراکندگی منابع خبری Presence of Non-Governmental Groups حضور گروه‌های غیردولتی Media Actions Against the Government اقدامات رسانه‌ای علیه دولت Political Demonstrations in Sports تظاهرات سیاسی در ورزش	فناورانه Technologically سیاسی Political	عوامل محیطی Environmental Factors
Exercice as a Tool of Revenge ورزش به‌عنوان ابزار انتقام‌جویی Exercice is the Source of Immoral Work ورزش منبع کارهای غیراخلاقی Legitimize Illegitimate Goals مشروعیت‌بخشی به اهداف نامشروع	فرهنگی Cultural اقتصادی Economical	
Sanctions Against Iran شرط‌بندی در ورزش Sports Betting تحریم‌های علیه ایران Review of Executive Regulations of Sports Institutions بازنگری آیین‌نامه‌های اجرایی نهادهای ورزشی تنظیم سند همکاری بین وزارت ورزش و وزارت امور خارجه	قانونگذاری Legislation	توانمندسازی Empowerment

Preparation of a Cooperation Document Between the Ministry of Sports and the Ministry of Foreign Affairs تدوین برنامه‌های راهبردی در ارتقای دیپلماسی عمومی از طریق ورزش		
Develop Strategic Plans for Promoting Public Diplomacy Through Sport برگزاری جلسات هم‌اندیشی بین وزارتخانه‌های مرتبط Holding Symposiums Between Relevant Ministries آموزش و تقویت مفاهیم مرتبط با دیپلماسی عمومی از طریق ورزش	آموزش Education	
Teach and Reinforce Concepts Related to Public Diplomacy through Sport معرفی دیپلماسی عمومی از طریق ورزشی به‌صورت فراحکومتی		
Introducing Public Diplomacy Through Sports in a Supranational Way تعامل سازمان‌های ورزشی و رسانه‌ها		
Interaction of Sports Organizations and Media در اختیار قرار دادن اطلاعات ورزشی به زبان‌های مختلف Provide Sports Information in a Variety of languages تقویت فضای مجازی در راستای آشنایی با ورزش ملی Strengthen Cyberspace to Get Acquainted With Ntional Sports استفاده از ظرفیت‌های ارتباطی	فناوری‌های نوین New Technologies	شبکه‌های ارتباطی Communication Networks
Use of Communication Capacities تأکید بر نظرخواهی و مشارکت مردم Emphasis on Public Opinion Polls and Participation کانال‌های متعدد ارتباطی	ارتباطات متقابل Mutual Communication	
Multiple Communication Channels اعتبارسازی در مجامع بین‌المللی		
Instrumentation in International Forums ارتقای فرهنگ مسئولیت‌پذیری Promoting a Culture of Responsibility هماهنگی بین سیاست‌های کشور و سیاست‌های عمومی	اعتماد عمومی Public Trust	پیشران‌های عمومی General Propulsion

<p>Coordination Between Country Policies and Public Policies</p> <p>ارتقای فرهنگ شفافیت سیاست‌گذاری</p> <p>Promoting a Culture of Policy Transparency</p> <p>داتشن صداقت عمومی دولت‌ها</p> <p>The Definition of Public Honesty of Governments</p> <p>بهبود فرهنگ پاسخگویی</p> <p>Improving the Culture of Accountability</p>	<p>صداقت در رفتار</p> <p>Honesty in Behavior</p>
<p>Involvement of Individuals in Decision Making</p> <p>روابط بین نهادهای فرهنگی و آموزشی</p> <p>Relations Between Cultural and Educational Istitutions</p> <p>پیوند فکری و اجتماعی آحاد مردم</p> <p>Intellectual and Social Bond of Individuals</p> <p>توسعه گردشگری ورزشی</p> <p>Development of Sports Tourism</p> <p>توسعه صادرات خدمات و محصولات ورزشی</p> <p>Export Development of Sports Services and Products</p> <p>ترغیب سرمایه‌گذاری ورزشی</p> <p>Encouraging Sports Investment</p> <p>تقویت زیرساخت‌های ورزشی</p> <p>Strengthening the Sports Infrastructure</p> <p>رشد اقتصاد داخلی ورزش</p> <p>The Growth of the Domestic Sport Economy</p> <p>کسب ثروت</p> <p>Gaining Wealth</p> <p>بهبود وضعیت شغل</p> <p>Improving Job Status</p> <p>شکوفایی اقتصادی</p> <p>Economic Prosperity</p> <p>برجسته‌سازی توان اقتصادی</p> <p>Highlighting Economic Power</p> <p>کمک به ثبات اقتصادی</p>	<p>روابط فرهنگی</p> <p>Cultural Relations</p> <p>اقتصاد ورزش</p> <p>Sports Economics</p> <p>کارکرد اقتصادی</p> <p>Economic Function</p> <p>اقتصاد ملی</p> <p>National Economy</p>

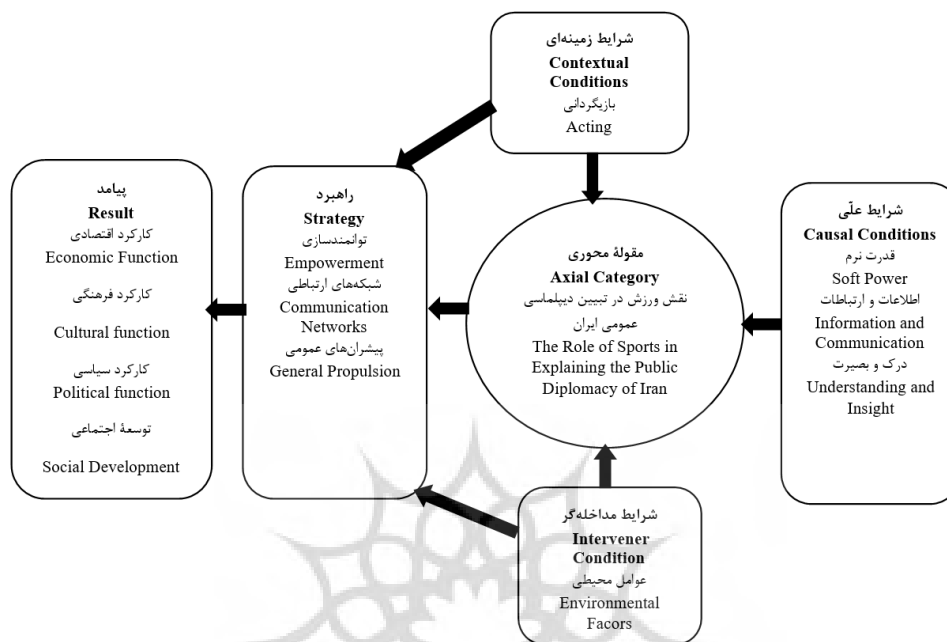
Contribute to Economic Stability		
حفظ میراث بومی و ورزشی		
Preservation of Indigenous and Sports Heritage		
مبارزه با افراط‌گرایی		
Fight Against Extremism	آگاه‌سازی عمومی	
کاهش خشونت جهانی	Public Awareness	
Reducing Global Violence		
تقویت روحیه جوانمردی		
Strengthen the Spirit of Chivalry		
یادگیری فرهنگ مشارکت عمومی		کارکرد فرهنگی
Learn the Culture of Public Participation		Cultural Function
گسترش روابط افراد مهم دولت‌ها		
Expanding the Relationships of Important People in Governments	گردش اطلاعات	
انتقال مفاهیم اخلاقی	Information Circulation	
Transmission of Moral Concepts		
ارتقای جامعه‌پذیری افراد		
Promoting the Socialization of People		
تبادل فرهنگ‌های بومی		
Exchange of Indigenous Cultures		
توسعه و نوسازی دولت‌ها		
Development and Modernization of Governments		
کاهش کلیشه‌های سیاسی		
Reducing Political Stereotypes	سیاست داخلی	
غرور ملی	Domestic Policy	
National Pride		
مقبولیت سیاسی دولت		کارکرد سیاسی
Political Acceptance of the Government		Political Function
نمایش استقلال ملی		
Demonstration of National Independence		
افزایش ارتباطات بین‌المللی		
Increasing International Communication	سیاست خارجی	
برندسازی ملی	Foreign Policy	
National Branding		
مبارزه با انزوای سیاسی		
Fighting Political Isolation		

در شکل (۱)، با توجه به مقولات عمده به‌دست آمده در این پژوهش و مشخص کردن هرکدام از مقولات شرایط علی، شرایط زمینه‌ای، شرایط مداخله‌گر، مدل مدنظر، فرایند/تعاملات و پیامد و ارتباط آن‌ها با هم، الگوی مفهومی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران ارائه شده است.

شکل ۱- الگوی مفهومی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران

Figure 1- Conceptual Model of the Role of Sports in Explaining Iran's Public Diplomacy

بحث و نتیجه‌گیری

نقش اولیه ورزش در روابط بین‌الملل نقش دیپلماسی عمومی است که به‌عنوان رویکردهای پیش‌قدم، با آزمون اقدامات و مناسبات روابط خارجه، خودبه‌خود به کاهش پتانسیل کشمکش‌ها و بروز مخاصمات دیپلماتیک می‌انجامد و به رشد و بهبود مبادلات مفاهمات و مبادلات فرهنگی کمک می‌کنند؛ از این رو پژوهش حاضر با هدف طراحی الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران انجام شد. در این قسمت هرکدام از این مقولات عمده توضیح داده خواهد شد و ضمن توصیف هریک، دامنه‌ای از مفاهیم آن‌ها نیز مشخص می‌شود. با توجه به اینکه طراحی الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران مدنظر بود، نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران به‌عنوان مقوله محوری در نظر گرفته شد و سایر مقولات به شرح زیر به‌عنوان مقولات شرایطی (علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر)، تعاملی/ فرایندی و پیامدی بررسی می‌شوند.

براساس یافته‌های پژوهش، عوامل علی مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران عبارت‌اند از: قدرت نرم، اطلاعات و ارتباطات و درک و بصیرت. این یافته با نتایج پژوهش‌های پیگمن (۲۰۱۵) و میشل (۲۰۱۷) که نشان داد ورزش می‌تواند ابزاری نرم برای دنبال کردن سیاست‌های کشورها باشد، همسوست. عوامل متعددی می‌توانند بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی مؤثر باشند. کارکردهای بین‌المللی ورزش به‌منزله یک منبع قدرت نرم آن را به ابزار سیاست خارجی و دیپلماسی عمومی تبدیل می‌کنند؛ به‌طوری‌که کشورها سعی دارند از ورزش به‌ویژه ورزش‌هایی که جنبه بین‌المللی دارند و نیز رویدادهای بزرگ ورزشی بین‌المللی همچون جام جهانی فوتبال یا بازی‌های المپیک برای اهداف گسترده خود در زمینه کسب قدرت، ثروت و افزایش منزلت بین‌المللی استفاده کنند (صباغیان، ۲۰۱۵، ۱۳۶). رویدادهای ورزشی توجه تعداد زیادی از مردم در کشورهای مختلف را به خود جلب می‌کنند و پیام ساده و به‌شدت نمادین ارتباط این رویدادها با مسائل سیاسی بین‌المللی را به آن‌ها می‌رسانند (دنوس، ۲۰۱۲، ۱۸).

یکی از عوامل سیاست‌های ورزشی، جذابیت است که باعث گرایش عموم به ورزش می‌شود و ازین طریق دیپلماسی عمومی شکل می‌گیرد. درواقع، با احترام به افکار مردم، دوری از تکبر و دوستی با مردم و توازن بین منابع می‌توان سیاست‌ها را هدایت کرد. همچنین با خلق ارزش‌های بنیادین در این راه می‌توان قدم برداشت. این یافته با نتایج پژوهش شریعتی فیض‌آبادی (۲۰۱۳) همسوست. ارزش‌های بنیادین از طریق همکاری با دیگران، پیشبرد صلح، تأکید بر حقوق بشر و بسترسازی مشارکت مردمی شکل می‌گیرند. مجموع عوامل ذکرشده به‌همراه تصویرسازی می‌توانند به‌عنوان قدرت نرم شناخته شوند؛ بنابراین برای تصویرسازی می‌توان از راهکارهای طرفداری از ارزش‌های جهانی، مشارکت در فعالیت سازمان ملل، طرفداری از برابری اجتماعی و حمایت از محیط زیست استفاده کرد. در زمینه اطلاعات و ارتباطات نیز می‌توان به سیستم‌های اطلاعاتی اشاره کرد. پیشرفت در زمینه ارتباطات، بهبود سیستم‌های اطلاع‌رسانی و توسعه سیستم‌های مجازی باعث وقوع انقلاب اطلاعات می‌شود و این امر می‌تواند در دیپلماسی عمومی از طریق ورزش نیز مؤثر واقع شود. همچنین تنوع زیرساخت‌ها مانند وجود فناوری‌های نوین، وجود و توسعه شبکه‌های بر خط و وجود ابزارهای پیشرفته اطلاع‌رسانی در دیپلماسی می‌توانند نقش‌آفرینی کنند. در کنار عوامل ذکرشده، نقش درک و بصیرت نیز دارای اهمیت است. ابتدا باید آگاهی اجتماعی وجود داشته باشد. برای این کار باید به افزایش توان تجزیه و تحلیل افراد، کاهش رقابت‌های بین‌نژادی و دفاع از گروه‌های تحت ستم همت گمارد. همچنین باید به اصول آگاهی سیاسی توجه داشت. این اصول را می‌توان تأکید بر کاهش خشونت جهانی، از بین بردن

موانع توسعه کشورها، توسعه چندگانه ملت‌ها، پاسخگویی به مردم و پدیدارشدن موضوعاتی با ماهیت فراملی دانست.

براساس یافته‌های پژوهش حاضر، عوامل زمینه‌ای مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران بازیگردانی و یادگیری هستند. دولت‌ها سعی دارند با استفاده از دیپلماسی عمومی افکار عمومی را با خود همراه کنند تا برای رسیدن به اهداف سیاست خارجی خود با مشکلات کمتری مواجه شوند (امیرتاش، ۲۰۰۵، ۱۵۲). ورزش می‌تواند صدای یک ملت را رساتر به گوش سایر سیاستمداران برساند و نقش مکمل برای سیاست‌های یک دولت داشته باشد. در مقوله بازیگردانی، مهم‌ترین عامل وجود فرهنگ شهروندی مناسب است. رویدادهای بزرگ ورزشی برای ملت میزبان، فرصت‌های مهم دیپلماتیک عمومی را مهیا می‌کنند. میزبانی یک رویداد بین‌المللی دلیلی بر تأیید شهروندی بین‌المللی خوب مردمان آن کشور است (گویندا و همکاران، ۲۰۱۵، ۲۲). این امر با بهبود آشنایی با فرهنگ کار و مهارت گروهی، شناخت آداب و رسوم و ارزش‌های ورزشکاران و تماشاگران رقیب، کاهش تضادها و تنش‌ها، تقویت فرهنگ هم‌زیستی میان انسان‌ها، صلح و توسعه دوستی بین ملت‌های سیاسی اتفاق خواهد افتاد. فرهنگ می‌تواند مسیر همگرایی سیاسی را نیز هموارتر کند. همگرایی سیاسی باعث تقویت فرایند دولت-ملت‌سازی، اتحاد و همبستگی ملی، وحدت در بین اقلیت‌ها، بسیج احساسات جمعی شهروندان می‌شود. در کنار بازیگردانی باید به مسئله یادگیری نیز اشاره کرد. این امر باعث می‌شود که رفتار اطلاع‌یابی تقویت و تشویق شود. در زمینه اطلاع‌یابی، حضور در نشست‌های تخصصی ورزشی، حضور در کنفرانس‌های بین‌المللی و تبادل اطلاعات ورزشی و تسهیم تجارب پیشنهاد می‌شود.

براساس یافته‌های پژوهش، عوامل مداخله‌گر مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران عبارت‌اند از: عوامل محیطی که شامل مؤلفه‌های فناورانه، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی می‌شود. یافته پژوهش درباره مؤلفه فرهنگی با نتایج مطالعه راسخ و جوادی‌پور (۲۰۱۹) همسوست. در بخش فناورانه سرعت زیاد تحولات فناورانه می‌تواند هم به‌عنوان یک ویژگی مثبت برای سازمان‌های ورزشی دیده شود که طالب یادگیری و استفاده از فنون فناورانه هستند و هم تهدیدی برای سازمان‌های با عملکرد کند باشد که توانایی استفاده از این سیستم‌ها را ندارند. سرعت گسترش اطلاعات و اخبار و پراکندگی منابع خبری نیز می‌توانند از عوامل مداخله‌گر باشند.

در کنار این عوامل، شاخص‌های سیاسی مانند حضور گروه‌های غیردولتی، اقدامات رسانه‌ای علیه دولت و تظاهرات سیاسی در ورزش از چالش‌های پیش روی دیپلماسی عمومی از طریق ورزش هستند. هرچا از سیاست نام برده می‌شود، باید به شاخص‌های فرهنگی نیز اشاره کرد. در برخی شرایط،

ورزش ابزار انتقام جویی تلقی می‌شود و این چالشی است که گریبانگیر برخی از دولت‌ها شده است. همچنین ورزش می‌تواند منبع کارهای غیراخلاقی باشد که این مانع هم جزو موانع فرهنگی است. مشروعیت‌بخشی به اهداف نامشروع از طریق ورزش نیز می‌تواند در بهبود دیپلماسی عمومی مداخله ایجاد کند. گاهی نیز ورزش به‌عنوان ابزار ترویج قدرت استفاده می‌شود که اگر به‌درستی استفاده نشود، می‌تواند خلل ایجاد کند. موانع اقتصادی نیز مانند شرط‌بندی در ورزش و تحریم‌های علیه ایران، راه رسیدن به دیپلماسی عمومی از طریق ورزش را مختل کرده‌اند.

براساس یافته‌های پژوهش حاضر، راهبردهای مؤثر بر نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران عبارت‌اند از: توانمندسازی، شبکه‌های ارتباطی و پیش‌ران‌های عمومی. از دو طریق می‌توان توانمندسازی را انجام داد: یکی بحث قانون‌گذاری است. در واقع، با بازنگری آیین‌نامه‌های اجرایی نهاد-های ورزشی، تنظیم سند همکاری بین وزارت ورزش و وزارت امور خارجه و تدوین برنامه‌های راهبردی در ارتقای دیپلماسی عمومی از طریق ورزش می‌توان به این هدف رسید. راهکار دیگر برای توانمندسازی، توجه به مقوله آموزش است. این کار را از طریق برگزاری جلسات هم‌اندیشی بین وزارتخانه‌های مرتبط، آموزش و تقویت مفاهیم مرتبط با دیپلماسی عمومی از طریق ورزش و معرفی دیپلماسی عمومی از طریق ورزشی به‌صورت فراحکومتی باید دنبال کرد؛ البته در کنار توانمندسازی باید به شبکه‌های ارتباطی (فناوری‌های نوین و ارتباطات متقابل) نیز توجه داشت. دیپلماسی عمومی، عامل مؤثری بر نگرش‌های عمومی در شکل‌دهی و اجرای سیاست خارجی است و عواملی نظیر شکل-دهی به افکار عمومی در سایر کشورها، تعامل میان منافع گروه‌های خصوصی در کشوری دیگر، برقراری ارتباط میان ارتباطات‌گران نظیر دیپلمات‌ها و فرستادگان به خارج و بالاخره فرایندهای ارتباطات میان‌فرهنگی از جمله عناصر این دیپلماسی هستند (حسینی، ۲۰۱۳، ۷۰۵).

تعامل سازمان‌های ورزشی و رسانه‌ها، در اختیار قرار دادن اطلاعات ورزشی به زبان‌های گوناگون و تقویت فضای مجازی در راستای آشنایی با ورزش ملی را می‌توان جزو راهکارهای فناوری‌های نوین دانست. همچنین در راستای ارتباطات متقابل به استفاده از ظرفیت‌های ارتباطی، تأکید بر نظرخواهی و مشارکت مردم و کانال‌های متعدد ارتباطی باید تأکید داشت. راهکار نهایی برای بهبود دیپلماسی عمومی از طریق ورزش استفاده از پیش‌ران‌های عمومی است. از طریق اقداماتی که به اعتماد عمومی و صداقت در رفتار منجر می‌شوند، می‌توان به این هدف رسید؛ بنابراین با اعتبارسازی در مجامع بین‌المللی، ارتقای فرهنگ مسئولیت‌پذیری و هماهنگی بین سیاست‌های کشور و سیاست‌های عمومی، اعتماد عمومی را باید ایجاد کرد. همچنین با ارتقای فرهنگ شفافیت سیاست‌گذاری، داشتن صداقت عمومی دولت‌ها و بهبود فرهنگ پاسخگویی می‌توان به صداقت در رفتار فائق آمد؛ البته در کنار این

عوامل باید روابط فرهنگی را نیز حفظ کرد؛ بنابراین مشارکت افراد در تصمیم‌گیری و روابط بین نهادهای فرهنگی و آموزشی باعث پیوند فکری و اجتماعی آحاد مردم می‌شود و روابط فرهنگی شکل می‌گیرد.

براساس یافته‌های پژوهش، پیامدهای نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران عبارت‌اند از: کارکرد اقتصادی، کارکرد فرهنگی، کارکرد سیاسی و توسعه اجتماعی. میلمو (۲۰۱۶) در پژوهش خود نشان داد که دیپلماسی ورزشی می‌تواند در دستیابی به منافع ملی استفاده شود و دیپلماسی ورزشی می‌تواند بخشی از ایجاد هویت برای یک کشور شناخته شود. کارکرد اقتصادی دیپلماسی عمومی از طریق ورزش به توسعه گردشگری ورزشی، توسعه صادرات خدمات و محصولات ورزشی، ترغیب سرمایه‌گذاری ورزشی، تقویت زیرساخت‌های ورزشی و رشد اقتصاد داخلی ورزش برمی‌گردد. همچنین می‌تواند باعث کسب ثروت، بهبود وضعیت شغل، شکوفایی اقتصادی، برجسته‌سازی توان اقتصادی و کمک به ثبات اقتصادی شود که درنهایت می‌توان گفت اقتصاد ملی را شکل می‌دهد. ورزش موجب توسعه پایدار کشورها می‌شود و برون‌دهای اقتصادی را افزایش می‌دهد. هر کشوری با میزبانی رویدادهای ورزشی می‌تواند با کسب میزبانی، جزئی از مسائل و مشکلات اقتصادی خود را برطرف کند و با پیشرفت اقتصادی روابط سیاسی و دیپلماتیک خود را سامان دهد؛ برای مثال، کشورهای بریک (برزیل، چین، روسیه و هند) از میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی نیز به‌عنوان یکی از منابع راهبردی توسعه روابط دیپلماتیک استفاده می‌کنند.

دیپلماسی عمومی از طریق ورزش کارکرد فرهنگی نیز دارد؛ به این صورت که با آگاه‌سازی عمومی، حفظ میراث بومی و ورزشی، مبارزه با افراط‌گرایی، کاهش خشونت جهانی و تقویت روحیه جوانمردی سروکار دارد. همچنین باعث گردش اطلاعات می‌شود و عواملی نظیر یادگیری فرهنگ مشارکت عمومی، گسترش روابط افراد مهم دولت‌ها، انتقال مفاهیم اخلاقی، ارتقای جامعه‌پذیری افراد و تبادل فرهنگ‌های بومی را تشکیل می‌دهد؛ البته دیپلماسی عمومی در بعد سیاسی نیز دارای پیامدهایی است. نقش اولیه ورزش در عرصه سیاست بین‌الملل می‌تواند به‌عنوان یک فرایند دیپلماسی عمومی باشد (پلینو و آلتون^۱، ۱۹۹۶، ۱۰). این پدیده می‌تواند سیاست داخلی (توسعه و نوسازی دولت‌ها،

1. Plino & Alton

کاهش کلیشه‌های سیاسی، غرور ملی، مقبولیت سیاسی دولت، نمایش استقلال ملی) و سیاست خارجی (افزایش ارتباطات بین‌المللی، برندسازی ملی، مبارزه با انزوای سیاسی، منزلت بین‌المللی، صلح و دوستی) را توسعه دهد. ظهور ورزش بستری مناسب برای ارائه و ظهور خرده‌فرهنگ‌های کشورهای مختلف به‌ویژه میزبانان رویدادهای بزرگ ورزشی است. در واقع، کشورها از طریق نمایش فرهنگ خود در رویدادهای بزرگ ورزشی به قبض و بسط جایگاه خود در عرصه بین‌الملل می‌پردازند. مردم جهان از طریق بازی با یکدیگر تفاهم بیشتری پیدا می‌کنند؛ در نتیجه برای رفع اختلاف‌های خود کمتر به زور متوسل می‌شوند. ناکارآمدی دیپلماسی نظامی در حل مناقشات و منازعات سیاسی کشورها سبب شده است تا این مفهوم به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اثرگذار بر ورزش مطرح شود. از سوی دیگر، یک کشور با روابط حسنه و دوستانه با جامعه بین‌المللی شانس بیشتری برای کسب میزبانی رویدادهای بزرگ ورزشی دارد.

درباره پیامدهای اجتماعی باید گفت، باعث وحدت اجتماعی و ایجاد سرمایه اجتماعی می‌شود و اختلافات قومی و مذهبی را برطرف می‌کند؛ بنابراین دیپلماسی ورزش به فهم بهتر روابط بین‌الملل و دوستی کمک‌ها می‌کند و کلیشه و تعصب را از بین می‌برد (موری و پیگمن، ۲۰۱۴). در بخشی دیگر نیز باعث مشارکت عمومی می‌شود و پویایی جامعه را شکل می‌دهد. به تبع تعهد اجتماعی، هنجارپذیری، شور و اشتیاق ملی و روابط اجتماعی نیز بهبود می‌یابد. تشریک مساعی و مشارکت در کسب پیروزی و عملکردهای موفقیت‌آمیز دارای اثر دموکراتیک است که باعث افزایش فهم و مشارکت آحاد ملت در عزم ملی و اجتماعی می‌شود و در ایجاد رابطه هماهنگ بین شرکت‌کنندگان و گروه‌های مختلف حامی و مشوق از قبیل تماشاچیان و اعضای باشگاه‌های ورزشی نقش مؤثری دارد. اهمیت یافتن قدرت نرم در روابط بین کشورها از یک سو و بین‌المللی شدن ورزش از سوی دیگر موجب شده است تا ورزش به‌منزله منبع و ابزار اعمال قدرت نرم کشورها ظهور کند، اما برخلاف سایر کشورها مانند برزیل، روسیه، چین و حتی کشورهای مجاور مانند ترکیه، سیاست‌مداران عرصه روابط دیپلماتیک کشور ما همچنان ادراک ورزشی مناسبی از قدرت دیپلماتیک ورزشکاران، داوران، مربیان و به‌طور کلی موقعیت ورزشی ایران ندارند. هنوز به‌رغم استفاده ابزاری و غیرمستقیم سایر کشورها از ورزش برای رساندن پیام خود به جامعه جهانی، این موضوع در دستگاه دیپلماتیک ما همچنان عقیم

مانده است. از یک سو، نبود ارتباط میان دو بخش روابط بین‌الملل و از سوی دیگر دید «حیات خلوت» به ورزش در بین مقامات کشوری و تصمیم‌سازان حوزه دیپلماتیک کشور، موجب ازدست‌رفتن فرصت‌های کم‌هزینه دیپلماتیک شده است. متأسفانه به دلیل ارتباط نداشتن بخش دیپلماسی و سیاسی با بخش ورزش کمتر از این فرصت‌ها استفاده شده است.

در مجموع می‌توان گفت سیاست‌مداران ما هنوز شناخت دقیقی از جایگاه ورزش در کشور ندارند و بسیاری از آن‌ها از مقوله و کاربرد ورزش اطلاعات کامل ندارند؛ از این رو در فضای پرفشار پست‌اتحریم دولت ایالات متحده، ورزش ایران می‌تواند به‌عنوان اهرمی برای تسهیل و تقویت روابط با سایر کشورها از جمله کشورهای همسایه و اروپایی استفاده شود تا علاوه بر تقویت تعاملات ورزشی در عرصه بین‌الملل، ایران به‌عنوان کشوری با پتانسیل زیاد در جهت تعامل سازنده و محترمانه در جهان مطرح شود. به نظر می‌رسد در برهه کنونی، افزایش شناخت، آگاهی و ادراک تصمیم‌گیران سیاسی در کنار علاقه‌مندی آن‌ها به رشته‌های ورزشی و جایگاه ورزش جمهوری اسلامی ایران می‌تواند سیاست‌مداران را ترغیب کند تا برنامه‌ای خاص و استراتژیک برای دیپلماسی عمومی از طریق ورزش در وزارت خارجه داشته باشند.

با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان بیان کرد در عصری که حجم تبلیغات منفی در همه امور علیه کشور ایران صورت گرفته است و برخی از مردم عادی هم از این روند و رویدادها تأثیر پذیرفته‌اند، یکی از بهترین روش‌ها برای تغییر دیدگاه مردم که عنصر اصلی دیپلماسی عمومی را تشکیل می‌دهند، استفاده از ورزش برای تنش‌زدایی در روابط خارجی و حمایت از ورزشکاران ایرانی برای حضور موفقیت‌آمیز در میدان‌های بین‌المللی با هدف افزایش غرور و پرستیژ ملی، ترسیم چهره مثبت از ایران نزد افکار عمومی بین‌المللی و خنثی کردن تبلیغات منفی دشمنان و توجه ویژه به تبادلاتی است که در سایه ورزش رخ می‌دهد. مسئولان و مدیران سیاست خارجی و روابط بین‌الملل کشور می‌توانند با در نظر گرفتن مؤلفه‌های استخراج‌شده در این پژوهش بینش جدیدی را در برقراری دیپلماسی عمومی از طریق ورزش با همکاری سازمان‌های متولی این امر توسعه دهند تا ضمن پاسخ به جنگ روانی دشمن علیه کشور ایران، زمینه را برای تغییر دیدگاه مردم کشورهای دیگر فراهم کنند. از این منظر، ورزش و دیپلماسی با سایر بخش‌های اجرایی کشور پیوندی نزدیک خواهد داشت؛ به‌عنوان مثال،

همکاری سازمان‌های گردشگری و ورزشی با یکدیگر، ضمن کاهش تنش‌های سیاسی بین کشورها، تعاملات مثبت فرهنگی و معرفی سرزمین ایران در قالب ورزش را به دنبال دارد. نکته دیگر این است که دیپلماسی عمومی از طریق ورزش و به دنبال آن بهبود روابط با کشورهای خارجی، کشور ایران را از حالت انزوا دور می‌کند و فرصت سرمایه‌گذاری در عرصه‌های ورزشی و غیرورزشی را افزایش می‌دهد که به نوبه خود توسعه اقتصاد کشور را که یکی از مؤلفه‌های مثبت دیپلماسی عمومی از طریق ورزش است، رقم می‌زند و باعث افزایش برون‌ده اقتصادی کشور می‌شود.

تشکر و قدردانی

از اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در حوزه مدیریت ورزشی و علوم سیاسی و روابط بین الملل، مدیران رده بالای وزارت ورزش و جوانان و قهرمانان نخبه جهانی که در مصاحبه و پاسخگویی به سؤال‌ها ما را در انجام این پژوهش یاری رساندند، سپاس‌گزاریم.

References

1. Alton, R., & Pliny, J. (2010). Culture of international relations (H. Posta, Trans). Tehran: Contemporary Culture Publications. (in Persian).
2. Amirtash, A. M. (2005). Iran and the Asian games: The largest sports event in the Middle East. *Sport in Society*, 8(3), 449-467.
3. Busolo, M. E. (2016). The role of sports diplomacy in african international relations: The case of Kenya (Doctoral dissertation). University of Nairobi, Nairobi, Kenya.
4. Castro, A. S. (2013). South Africa's engagement in sports diplomacy: The successful hosting of the 2010 FIFA World Cup. *The Hague Journal of Diplomacy*, 8(3-4), 197-210.
5. Donos, M. (2012). Communicating sport mega-events and the soft power dimensions of public diplomacy (Masters's thesis). University of Ottawa, Ottawa, Canada.
6. Feizabadi, M. S., Khabiri, M., & Hamidi, M. (2013). The relationship between the success of countries at the Guangzhou 2010 Summer Asian Games and demographic factors. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 82, 369-374.
7. Govindan, K., Azevedo, S. G., Carvalho, H., & Cruz-Machado, V. (2015). Lean, green and resilient practices influence on supply chain performance: interpretive structural modeling approach. *International Journal of Environmental Science and Technology*, 12(1), 15-34.
8. Grix, J., & Houlihan, B. (2014). Sports mega-events as part of a nation's soft power strategy: The cases of Germany (2006) and the UK (2012). *The British Journal of Politics and International Relations*, 16(4), 572-596.

9. Gurgu, E., & Cociuban, A. D. (2016). The role of public diplomacy in international relations in full process of globalization. *Annals of Spiru Haret University, Economic Series*, 7(2), 125-143.
10. Hosseini, S. M. H. (2013). Public diplomacy in foreign policy of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Foreign Policy*, 27(3), 679-700. (in Persian).
11. Javadipour, M., & Rasekh, N. (2019). The role of sport and sport diplomacy development in advancing sociocultural policies and foreign relations of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Sport Management*, 11(2), 219-234. (in Persian).
12. Kobierecki, M. M. (2017). Sports diplomacy of Norway. *International Studies: Interdisciplinary Political and Cultural Journal (IS)*, 20(1), 131-146.
13. Levermore, R., & Beacom, A. (2012). Reassessing sport-for-development: Moving beyond 'mapping the territory'. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 4(1), 125-137.
14. Murray, S., & Pigman, G. A. (2014). Mapping the relationship between international sport and diplomacy. *Sport in Society*, 17(9), 1098-1118.
15. Nye, J. S. (2004). *Soft power: The means to success in world politics*. New York, Sage Publications.
16. Pigman, G. A. (2014). International sport and diplomacy's public dimension: Governments, sporting federations and the global audience. *Diplomacy & Statecraft*, 25(1), 94-114.
17. Postlethwaite, V., & Grix, J. (2016). Beyond the acronyms: Sport diplomacy and the classification of the International Olympic Committee. *Diplomacy & statecraft*, 27(2), 295-313.
18. Sabbaghian, A. (2016). Sport diplomacy. *Journal of Culture-Communication Studies*, 16(31), 132-151. (in Persian).
19. Shariati Feizabadi, M. (2019). Comparative study of sport diplomacy in development of foreign relations of IR Iran and selected countries. *Political Knowledge*, 15(1), 125-148. (in Persian).
20. Shariati, M., & Goudarzi, M. (2017). Structural equation modeling (SEM) of the components of sport diplomacy in the development of international relations of Islamic Republic of Iran. *Journal of New Approaches in Sports Management*, 5(16):189-104. (in Persian).
21. Yousefi Ardebili, F. (2018). The role of sport diplomacy in foreign policy diplomacy. Ppaer presented at the 4th Iranian National Conference on Sport Science and Physical Education, Tehran. (in Persian).

استناد به مقاله

حسینی عسگرآبادی، مریم؛ حیدری نژاد، صدیقه؛ مرعشیان، سیدحسین؛ و رومی، فرشاد. (۱۴۰۰). الگوی نقش ورزش در تبیین دیپلماسی عمومی ایران. مطالعات مدیریت ورزشی، ۱۳(۶۸)، ۲۳۰-۲۶۳. شناسه دیجیتال: 10.22089/SMRJ.2020.8512.2907

Hosseini Asgarabadi, M., Heydarinejad, S., Marashian, S. H., & Roomi, F. (2021). The Role of Sports Pattern in Explaining the Public Diplomacy of Iran. *Sport Management Studies*, 13(68), 230-263. (in Persian). DOI: 10.22089/SMRJ.2020.8512.2907

